

عنوان مقاله:

تحولات محله های شهری و تجربه دوران کودکی مادران و دختران ساکن در شهر تهران

محل انتشار:

مجله مسائل اجتماعی ایران، دوره 14، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندها:

مرجان شجاعی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

افسانه زهرا توسلی - دانشگاه الزهرا

حمیدرضا موسوی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

خلاصه مقاله:

یکی از مسائل اجتماعی نوظهور در جامعه ایران، اختلال در فرایند کودکی و جامعه پذیری کودکانه است. پیش تر، کودکان از طریق تعامل با اعضای خانواده و بعدها با همسالان به صورت فعال آموخته های لازم را برای حضور در جامعه کسب می کردند؛ اما در حال حاضر انزوای ناخواسته کودکی و محروم شدن آن ها از تعامل با همسالان در محله و همسایگی عیان است. بخش عمده ای از این مسئله، ریشه در تغییرات در شرایط کالبدی شهر و به تبع آن حذف مناسبات همسایگی و محلی دارد. اختلال در فرایند کودکی و جامعه پذیری کودکان، از زمانی آغاز می شود که تحولات شهرسازی عملاً میدان تعاملاتی که زمانی محل باری و کنش های متقابل کودکانه بوده را از بین برده است؛ مسئله ای که در چند دهه گذشته باعث «کودک زدایی از شهر» و رانده شدن تدریجی کودکان به پستوی خانه و انزوای ناخواسته آنان شده و آشکارا زیست جهان کودکی بین دو نسل را متفاوت از یکدیگر ساخته است. با توجه به اهمیت مسئله، تحقیق حاضر با مطالعه ای کیفی و با استفاده از روش پدیدارشناسی، ۳۰ تجربه از تجربیات کودکی مادران و دختران در ۳ محله از محله های مناطق ۵، ۷ و ۱۶ شهر تهران را توصیف کرده است؛ مادران و دخترانی که همه آن ها کودکی خود را در یک محله مشترک، اما با تجربه ای متفاوت گذرانده اند. نتایج نشان داد در اثر تغییرات کالبدی و به تبع آن دگردیسی در مناسبات اجتماعی، تجربه زیسته کودکان (دختران) با والدین (مادران) تفاوت بنیادی پیدا کرده است؛ تفاوتی که در تربیت و درنهایت شخصیت متفاوت مادران و دخترانشان پدیدار می شود. نتایج همچنین بر این دلالت دارد که برخلاف مادران، دختران نسل جدید (۵ تا ۱۲ سال) اغلب متزوی اند و سرگرمی هایشان بیشتر فردی و انفعایی است.

کلمات کلیدی:

,Childhood, lived experience of childhood, physical and social changes, de-childization of the city
دوران کودکی، تجربه زیسته کودکی، تغییرات کالبدی و اجتماعی، کودک زدایی از شهر.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1923669>

